

Advies voor richtlijnen voor de
inhoud van het milieu-effectrapport
provinciaal afvalstoffenplan
Zeeland (PAP III)

29 oktober 1991

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport
PAP III Zeeland /
[Commissie voor de Milieu-effectrapportage]. - Utrecht :
Commissie voor de Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-291-8
Trefw.: milieu-effectrapportering ; Zeeland / afvalstoffen ;
Zeeland.

Aan Gedeputeerde Staten van de
Provincie Zeeland
Postbus 165
4330 AD MIDDELBURG

uw kenmerk
1235/129/16

uw brief
9 juli 1991

ons kenmerk
U1383-91/Mo/bs/375-37

onderwerp
advies voor richtlijnen m.e.r.
PAP-III Zeeland

Utrecht,
29 oktober 1991

Met bovengenoemde brief verzocht u de Commissie voor de milieueffectrapportage advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over het derde Provinciale Afvalstoffenplan (PAP-III) van Zeeland.

Overeenkomstig artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) bied ik U hierbij het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage aan.

De Commissie wil u er op wijzen, dat het ontwikkelen en selecteren van verschillende alternatieve beleidsopties één van de belangrijkste onderdelen van een MER is voor een provinciaal afvalstoffenplan. De Commissie heeft in dit advies daartoe een aantal algemene suggesties gedaan. In opdracht van de Commissie is een rapport opgesteld waarin deze algemene suggesties verder zijn uitgewerkt. Dit rapport¹ is openbaar en verkrijgbaar op het secretariaat van de Commissie voor de m.e.r.

Daarnaast wil de Commissie er op wijzen dat een zorgvuldige presentatie van de mogelijke alternatieven en de wijze waarop een keuze uit die alternatieven tot stand is gekomen, van belang is voor het verkrijgen van inzicht door derden in het besluitvormingsproces.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik heeft gemaakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend, -

dr. H. Cohen,
voorzitter

1 Commissie voor de m.e.r.: "het ontwikkelen en selecteren van alternatieven bij m.e.r. voor provinciale afvalstoffenplannen", mem-383, 26 juli 1991.

Advies voor richtlijnen
voor de inhoud van het
milieu-effectrapport
provinciaal afvalstoffenplan
Zeeland (PAP-III)

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport provinciaal afvalstoffenplan Zeeland (PAP-III),

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. PAP-III Zeeland

de secretaris

drs. S.A.A. Morel

de voorzitter

dr. H. Cohen

Utrecht, 29 oktober 1991

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	3
2. WISSELWERKING TUSSEN PAP EN MER	4
3. VORM EN PRESENTATIE	5
4. HUIDIGE SITUATIE EN PROBLEEMSTELLING	5
5. DOEL	7
6. VOORGENOMEN BELEID EN ALTERNATIEVEN	9
6.1 Te beschouwen alternatieven	9
6.2 Ontwikkeling van alternatieven	10
6.2.1 Algemeen	10
6.2.2 Gewenste toekomstige verwijderingsstructuur	11
6.2.3 Wijze van realiseren van de gewenste verwijderingsstructuur	13
6.2.4 Het instandhouden van gewenste verwijderingsstructuur	14
6.3 Meest milieuvriendelijk alternatief	14
6.4 Aandachtspunten bij de beschrijving van de alternatieven	15
7. TE NEMEN EN GENOMEN BESLUITEN	16
8. MILIEUGEVOLGEN	17
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	19
10. LEEMTEN IN KENNIS	19
11. EVALUATIE ACHTERAF	20
12. SAMENVATTING VAN HET MER	21

BIJLAGEN

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zeeland (kenm.nr. 1235/129/16) van 9 juli 1991 aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Tekst van de openbare bekendmaking van de start van de m.e.r-procedure.
3. Projectgegevens.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING

Voor de besluitvorming over het derde provinciaal afvalstoffenplan van Zeeland (PAPIII) zal milieu-effectrapportage worden uitgevoerd.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage geeft met dit advies voor richtlijnen aan welke onderwerpen in het kader van het milieu-effectrapport (MER) onderzocht moeten worden.

Wisselwerking tussen PAPIII en MER (hoofdstuk 2)

De Commissie adviseert om bij de voorbereiding van het afvalstoffenplan te streven naar een voortdurende inbreng van de milieu-aspecten. Dit kan worden bereikt door tegelijkertijd met het opstellen van concepten van het PAP, onderdelen van het MER op te stellen. Op deze manier kunnen de planopstellers reeds in een vroeg stadium in aanraking komen met de milieu-effecten van het voorgenomen beleid, en ontstaat de mogelijkheid tot bijstelling daarvan als gevolg van het MER.

Huidige situatie en probleemstelling (hoofdstuk 4)

Het ontwerp-PAP/MER dient een korte beschrijving te geven van het huidige beleid, de knelpunten in dit beleid, alsmede de knelpunten in de bestaande milieusituatie. Op basis van deze beschrijving kan de probleemstelling van het ontwerp-PAP/MER worden geformuleerd. De probleemstelling bepaalt samen met de doelstellingen in belangrijke mate de grenzen waarbinnen beleidsalternatieven worden uitgewerkt.

Doel (hoofdstuk 5)

In het ontwerp-PAP/MER dienen hoofddoelstellingen en de bijbehorende tussendoelstellingen duidelijk te worden beschreven. Daarnaast zal per schakel in de verwijderingsketen van de diverse afvalstoffen moeten worden aangegeven wat de taakstellingen zijn en hoe deze moeten worden bereikt.

Voorgenomen beleid en alternatieven (hoofdstuk 6)

Het genereren van alternatieve beleidsopties is een belangrijk onderdeel van het MER. Er zijn veel alternatieven mogelijk, maar het is niet de bedoeling deze allemaal in het ontwerp-PAP/MER te beschrijven en uit te werken. Er dient dus een selectie plaats te vinden van de belangrijkste alternatieven. De Commissie geeft in haar advies enkele vraagpunten en aandachtspunten waaraan bij het ontwikkelen en selecteren van alternatieven aandacht kan worden besteed, alsook een suggestie voor de te volgen werkwijze bij het ontwikkelen van alternatieven. Tot de uit te werken alternatieven behoren in elk geval de referentiesituatie, het voorgenomen beleid en het meest milieuvriendelijk alternatief.

Te nemen en genomen besluiten (hoofdstuk 7)

In het MER moet worden aangegeven welke besluiten ten grondslag liggen aan het in het ontwerp-PAP uitgewerkte beleid. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het realiseren van verbrandingscapaciteit.

Milieugevolgen (hoofdstuk 8)

De Commissie acht een beschrijving in het MER van de gevolgen van de alternatieve beleidsopties voor de afvalstromen van belang.

Voorzover in het PAP besluiten worden geformuleerd over locatiekeuzes en (schaalgrootte van) concrete verwijderingsactiviteiten, dient in het MER aandacht te worden besteed aan de concrete milieugevolgen daarvan.

Vergelijking van alternatieven (hoofdstuk 9)

De verschillende alternatieven zullen onderling vergeleken moeten worden, waarbij de gestelde doelstellingen als toetsingskader kunnen dienen.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf (hoofdstukken 10 en 11)

Naast het beschrijven van resterende leemten in kennis, zal in het MER ook aandacht moeten worden besteed aan de wijze waarop de uitvoering van het plan zal worden geëvalueerd.

1. INLEIDING

De provincie Zeeland moet een nieuw afvalstoffenplan (PAP-III) vaststellen. Volgens het voornemen wordt het plan gericht op alle afvalcategorieën, behalve baggerspecie, chemisch afval en mest. Baggerspecie blijft buiten beschouwing omdat daarvoor een beleidsplan en bijbehorend MER in voorbereiding is. Omdat in Zeeland geen sprake is van mestoverschotten wordt mest niet gezien als afvalstof en derhalve in PAP-III buiten beschouwing gelaten. Chemisch afval blijft eveneens buiten beschouwing, omdat het een afvalstoffencategorie betreft die niet onder de werkingssfeer van de Afvalstoffenwet valt. Wel zal aandacht worden besteed aan de inzameling en verwerking van klein chemisch afval en de verwijdering van C3-afval¹].

Op de totstandkoming van dit plan is de regeling voor milieu-effectrapportage (m.e.r.) van toepassing. De Provincie zal voor het op te stellen milieu-effectrapport (MER) eerst richtlijnen moeten vaststellen. Daarna worden het MER en het ontwerp-afvalstoffenplan opgesteld en samen in procedure gebracht.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage is in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen voor de richtlijnen voor het MER (zie bijlage 1). De startnotitie voor het MER is op 1 augustus 1991 ter inzage gelegd (zie bijlage 2).

Het onderhavige advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is vermeld in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

De Commissie heeft bij het opstellen van het advies ook de door anderen ingediende adviezen en opmerkingen in beschouwing genomen (zie het overzicht in bijlage 4 en de verwijzingen in de voetnoten).

Opgemerkt dient te worden, dat dit advies voor richtlijnen op een aantal punten afwijkt van de adviezen zoals deze tot nu toe veelal voor projecten op uitvoeringsniveau door de Commissie zijn uitgebracht. Dit is het gevolg van het feit dat dit advies betrekking heeft op een beleidsplan. De Commissie heeft geprobeerd alleen die elementen in het advies op te nemen, die relevant zijn voor milieu-effectrapportage voor een beleidsplan. Om die reden is het gebruikelijke hoofdstuk "Beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan" niet als zodanig in dit advies terug te vinden.

1 C3-afval is de categorie licht chemisch afval, waartoe o.a. verontreinigde grond en straalgrit kunnen behoren.

2.

WISSELWERKING TUSSEN PAP EN MER

Een belangrijke voorwaarde voor een nuttige inbreng van de milieu-effectrapportage bij de totstandkoming van het afvalstoffenplan is een goede wisselwerking tussen afvalstoffenplan en MER tijdens het opstellen. Door de wisselwerking kan worden bereikt dat m.e.r. niet alleen dient voor het zichtbaar maken van gevolgen voor het milieu van beleidsalternatieven, maar ook om bouwstenen voor beleid te genereren. De Commissie adviseert om bij de voorbereiding van het PAP te streven naar een voortdurende inbreng van de milieu-aspecten. Met zo'n aanpak kan worden voorkomen dat in bestuurlijk overleg ten tijde van het opstellen van het ontwerp-PAP afspraken worden gemaakt, die het opstellen van het MER in feite overbodig maken, omdat er geen keuzemogelijkheden meer zijn. Dit betekent o.a. dat al bij de planvoorbereiding en het bestuurlijk overleg in dat kader, aandacht moet worden besteed aan het benoemen en uitwerken van de relevante milieu-aspecten²].

Op basis van concepten van delen van het ontwerp-PAP kunnen delen van het MER worden opgesteld. Als gevolg van de informatie in het MER kan het dan noodzakelijk zijn om de concept-plantekst bij te stellen waarbij doorlopend de effecten van het afvalbeleid in het planvormingsproces worden ingebracht. Meer concreet kan, in het kader van het ontwikkelen van het meest milieuvriendelijke alternatief, gedacht worden aan het genereren van nieuwe instrumenten voor het realiseren van beleidsdoelstellingen voor een bepaalde afvalstroom. Door het MER kunnen op deze wijze de planopstellers in aanraking komen met verdergaande mogelijkheden dan het beleid dat in de interne werk-documenten is geformuleerd. Aldus ontstaat de mogelijkheid de voor- en nadelen van milieuvriendelijker beleid af te wegen.

2 De Commissie signaleert de mogelijkheid tot spanning tussen het thema 'Verwijdering' in het provinciaal milieubeleidsplan van Zeeland en de uitwerking van dit thema in het toekomstige PAP. De Commissie heeft niet de indruk dat de wisselwerking tussen MER en PAP door datgene wat gesteld wordt in het milieubeleidsplan hoeft te worden doorkruist. Zie ook inspraakreactie 14, bijlage 4.

3. VORM EN PRESENTATIE

In het MER moeten verschillende onderwerpen worden beschreven, die ook in het PAP aan de orde komen. Het betreft met name probleem- en doelstelling en voorgenomen beleid. Deze overeenkomsten maken het aanbevelenswaardig om het MER op te nemen in het ontwerp-PAP. Dit biedt tevens de mogelijkheid de omvang van het ontwerp-PAP/MER te beperken³].

Het ontwerp-PAP/MER moet de keuze-elementen die bepalend zijn geweest bij de opstelling duidelijk naar voren brengen. Duidelijk moet worden gemaakt welke randvoorwaarden en criteria gehanteerd zijn bij de totstandkoming en de vergelijking van de verschillende alternatieven. Op welke wijze deze vergelijking tot stand gekomen is, moet eveneens worden besproken.

Onderbouwende informatie kan in bijlagen worden opgenomen. Daartoe kunnen ook behoren een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst.

4. HUIDIGE SITUATIE EN PROBLEEMSTELLING

De milieu-effecten van afvalbeleid treden op vele schaalniveau's op, van lokaal tot mondiaal. Het is ondoenlijk in het MER de milieugevolgen op al deze schaalniveau's te beschrijven. Op pag. 17 in hoofdstuk 8 van dit advies (milieugevolgen) wordt hier nader op ingegaan. Daarom wordt in dit advies een knelpunten-benadering voorgesteld, zoals hieronder is uitgewerkt.

Korte beschrijving huidige afvalbeleid

Aangegeven moet worden welk beleid voor de verschillende categorieën afvalstoffen op dit moment wordt gevoerd. Vervolgens moeten de specifieke knelpunten worden beschreven die aanleiding geven tot het bijstellen van het beleid.

Knelpunten afvalbeleid

Hier kan worden aangegeven in hoeverre het resultaat van het huidige beleid aansluit bij, of afwijkt van, het in PAPII geformuleerde beleid. De hieruit voortkomende beschrijving van knelpunten (zie ook de startnotitie) heeft daarmee het karakter van een evaluatie van het huidige afvalstoffen-beleid, en motiveert mede de noodzaak van nieuw beleid.

³ Wanneer in dit advies het begrip "ontwerp-PAP/MER" wordt gebruikt, wordt hiermee bedoeld dat de gevraagde informatie in één van beide documenten zal moeten zijn opgenomen, zonder daarmee een voorkeur voor een bepaald document uit te spreken.

Voor het beschrijven van de knelpunten kan gebruik worden gemaakt van de indeling naar categorieën afvalstoffen en verwerkingsmogelijkheden inclusief de capaciteit per afvalstroom.

Ook mogelijke toekomstige knelpunten, bijvoorbeeld als gevolg van de groei van het afvalaanbod of het niet (tijdig) kunnen realiseren van de gewenste afvalverwijderingsstructuur, dienen hier besproken te worden. Hierbij denkt de Commissie met name aan het realiseren van (voldoende) verbrandingscapaciteit in Moerdijk en aan de mogelijkheid dat reststoffen van de verbranding terugkomen naar Zeeland⁴].

Knelpunten milieutoestand

Ook moeten knelpunten worden beschreven in de bestaande milieusituatie in relatie tot de afvalverwerking. Hierbij kan gedacht worden aan bodem- en waterverontreiniging, luchtverontreiniging en geurhinder als gevolg van activiteiten op het terrein van afvalbe- en verwerking of het ontbreken van dergelijke activiteiten. Ook reeds afgewerkte stortplaatsen en gesloten afvalverwerkingsinrichtingen kunnen hierbij aan de orde komen, mede in het licht van het bodembeschermingsbeleid.

Probleemstelling

De beschrijving van de huidige situatie en de optredende knelpunten in beleid en milieutoestand moet leiden tot de formulering van de probleemstelling voor het ontwerp-PAP/MER. De probleemstelling is een belangrijk uitgangspunt voor het formuleren van de doelen van het beleid in het Provinciaal afvalstoffenplan. De probleemstelling en doelstellingen bepalen in belangrijke mate de grenzen waarbinnen beleidsalternatieven moeten worden gezocht.

Uit de startnotitie is de Commissie reeds gebleken dat het belangrijkste element van de probleemstelling het realiseren van de omwenteling van het afvalstoffenbeleid in een periode van slechts 10 jaar is.

4 Zie ook inspraakreactie 12, bijlage 4.

5. DOEL

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."

De voorgenomen activiteit behelst in principe het vaststellen van een plan inzake de verwijdering van diverse categorieën afvalstoffen. Het doel van de planvaststelling is: het (op termijn) realiseren van een afvalverwijderingsstructuur waarin zoveel mogelijk wordt voldaan aan de geformuleerde beleidsdoelstellingen inzake afvalverwijdering en preventie, de nationaal geldende milieu-normen, streefwaarden e.d.

Richtinggevend voor het afvalstoffenbeleid in de provinciale afvalstoffenplannen zijn de doel- en taakstellingen op rijksniveau.

Inzichtelijk zal in elk geval moeten worden gemaakt in hoeverre de voornemens uit de Notitie Preventie en Hergebruik (van de minister van VROM) en het Nationaal Milieubeleidsplan Plus zullen worden ingevuld. Daarbij is het van wezenlijk belang welke ijkjaren worden gehanteerd. De Commissie acht het van belang dat daar waar aangesloten wordt bij de beleidsdoelstellingen uit het NMP dezelfde ijkjaren worden gebruikt als in het NMP⁵].

Provinciale afvalstoffenplannen dienen aan te geven hoe de doelstellingen en taakstellingen van het afvalstoffenbeleid dienen te worden gerealiseerd. Daarmee wordt het kader geboden voor het concrete uitvoeringsniveau (realiseren preventie, inzameling, verwerking, eindbestemming)⁶]. Naar het oordeel van de Commissie behoren tot dat kader ook randvoorwaarden en criteria voor locatiekeuzen en voor beoordeling van vergunningaanvragen. Ten aanzien van vergunningaanvragen beveelt de Commissie aan in het ontwerp-PAP/MER te verwoorden welke toetsingskaders gehanteerd worden bij vergunningverlening⁷].

In het ontwerp-PAP/MER dienen de einddoelstellingen en de bijbehorende tussendoelstellingen duidelijk beschreven te worden⁸]. Per schakel in de verwijderingsketen (storten, verbranden etc.) van de diverse categorieën afvalstoffen zal moeten worden aangegeven welke de taakstellingen zijn en hoe deze moeten worden bereikt⁹]. De Commissie constateert dat de taakstellingen zoals opgenomen in de startnotitie

5 Het in paragraaf 2 van de in de startnotitie gehanteerde ijkjaar 1995 stemt niet overeen met het ijkjaar 1994 in het NMP. Zie ook inspraakreactie 12, bijlage 4.

6 De Commissie wijst erop dat in het kader van de zogenaamde doelmatigheidstoets (art. 4 van de Afvalstoffenwet) het opnemen van een overzicht van afvalstoffenwet-vergunningplichtige bedrijven, alsmede de capaciteit, de vergunningen-termijnen en de locaties (op kaart) aan te bevelen is.

7 Zie ook inspraakreactie 11, bijlage 4.

8 In dit verband constateert de Commissie dat de taakstellingen zoals die in de tabellen in hoofdstuk 2 van de startnotitie zijn opgenomen, niet altijd overeenstemmen met de in de tekst genoemde taakstellingen.

9 Zie ook inspraakreactie 2, bijlage 4.

niet altijd overeenstemmen met de landelijke taakstellingen¹⁰). In het ontwerp-PAP/MER moet worden aangegeven op grond van welke argumenten van de landelijke taakstellingen wordt afgeweken. Het is de commissie uit de startnotitie onvoldoende duidelijk geworden waarom preventie in de provinciale taakstellingen niet de prioriteit krijgt die het in de landelijke taakstellingen heeft toegekend gekregen¹¹).

In de startnotitie zijn reeds verschillende doelstellingen en gegevens voor de verschillende afvalstromen opgenomen. Voor niet-specifiek ziekenhuisafval ontbreken dergelijke doelstellingen. De Commissie acht het van belang dat doelstellingen voor deze afvalstroom in het PAP worden opgenomen. Voor ziekenhuisafval is in de notitie Preventie en Hergebruik een aparte taakstelling opgenomen voor preventie (10% preventie en 90% verbranden). Ziekenhuisafval is in de startnotitie ondergebracht bij KWD-afval. Het is van groot belang voor de evalueerbaarheid van het toekomstige PAP en de registratie van de afvalstromen dat de afvalcategorieën zo nauwkeurig mogelijk zijn gedefinieerd.

De landelijke taakstellingen inzake verwijdering, hergebruik en preventie van afvalstoffen zijn in de afgelopen twee jaar reeds bijgesteld. Gegeven het toenemend belang dat aan preventie en hergebruik wordt gegeven, zowel in het overheidsbeleid als binnen de industrie en huishoudens, is het mogelijk dat deze taakstellingen in de komende jaren verder zullen worden bijgesteld. Overwogen moet worden of, vooruitlopend op dergelijke wijzigingen, taakstellingen geformuleerd moeten worden welke verder gaan dan de nu landelijk geldende, bijvoorbeeld door middel van jaarlijkse uitvoeringsprogramma's.

10 Het totale percentage preventie ligt met 7% onder de landelijke taakstelling (10%) evenals verbranding (14%, landelijk 25% in 1994). Bij verontreinigde grond is de taakstelling voor hergebruik en nuttige toepassing (50%) lager dan de landelijke doelstelling (70%). Zie ook inspraakreacties 14 en 26, bijlage 4.

11 In verband hiermee acht de Commissie het gebruik van het begrip kwalitatieve preventie onder de kop van preventie verwarrend. Kwalitatieve preventie is geen preventie maar kan slechts de mogelijkheden van echte preventie vergroten. Zie ook inspraakreacties 12, 14, 19 en 27 (bijlage 4), waarin de aandacht wordt gevestigd op een juiste definiëring van begrippen en afvalcategorieën.

6.

VOORGENOMEN BELEID EN ALTERNATIEVEN

Artikel 4 Ij, lid 1, onder b van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen".

6.1 Te beschouwen alternatieven

In het MER moet het voorgenomen beleid, alsmede alternatieven daarvoor, beschouwd worden¹². Naar het oordeel van de Commissie is hierbij het beschouwen van alternatieven waarin met verschillende taakstellingen gewerkt wordt een zeer belangrijk punt. De taakstellingen voor de diverse categorieën afvalstoffen kunnen voor het voorgenomen beleid en de beschouwde alternatieven in onderstaande matrix-vorm worden gepresenteerd.

	preventie	hergebruik	verbranding	stort
h.h. afval	%	%	%	%
comp. I	%	%	%	%
.....	%	%	%	%
comp. n	%	%	%	%
bedrijfsafval				
comp. I	%	%	%	%
.....	%	%	%	%
comp. n	%	%	%	%
bouw/sloopsval				
comp. I	%	%	%	%
.....	%	%	%	%
comp. n	%	%	%	%
zuivering/soil				
	%	%	%	%
ziekenhuisafval (niet specifiek)				
	%	%	%	%
.....				
	%	%	%	%

12 Zie ook inspraakreactie 30, bijlage 4.

Op de ontwikkeling van alternatieven wordt ingegaan in paragraaf 6.2. In het MER dienen, naast het voorgenomen beleid, in ieder geval aan de orde te komen:

- Referentie-alternatief:
Dit betreft de situatie waarin het huidige beleid wordt voortgezet. Deze situatie dient als referentie voor het voorgenomen beleid. Voor de beschrijving van deze situatie kan gebruik worden gemaakt van de in hoofdstuk 4 gevraagde beschrijving van het huidige gevoerde beleid.
- Meest milieuvriendelijk alternatief:
Bij dit alternatief worden de meest vergaande taakstellingen voor preventie en hergebruik, en de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu gehanteerd. Op dit alternatief wordt uitvoeriger ingegaan in paragraaf 6.3.

6.2 Ontwikkeling van alternatieven

6.2.1 Algemeen

In een afvalstoffenplan komen vele beleidsbeslissingen aan de orde. Het is niet mogelijk om alle beleidsbeslissingen in het MER te beschouwen. In het MER kunnen slechts de belangrijkste beleidsbeslissingen (inclusief alternatieven voor deze beslissingen) uitvoerig aan de orde komen. Enkele samenhangende alternatieven dienen ontwikkeld te worden door het maken van combinaties van belangrijke beleidsbeslissingen. De Commissie onderscheidt bij de ontwikkeling van alternatieven de volgende stappen:

A Selectie van relevante punten waarover beslissingen moeten worden genomen.

De Commissie acht met name beleidsbeslissingen van belang ten aanzien van de in de paragrafen 6.2.2 t/m 6.2.4 genoemde vraagpunten.

Van de beslissingen zijn voor uitwerking in het MER vooral van betekenis de beslissingen die bepalend en kenmerkend zijn voor de problematiek in Zeeland. Beslissingen over vraagpunten waarover op landelijk niveau reeds besluiten zijn genomen (bijvoorbeeld het prefereren van verbranden boven storten), worden door de Commissie niet relevant geacht.

Hetzelfde geldt voor beslissingen inzake het benodigde voorzieningenniveau bij afvalinrichtingen. Beslissingen op uitvoeringsniveau kunnen bij m.e.r.-procedures ten behoeve van de vergunningverlening voor inrichtingen aan de orde komen;

B Combineren van beleidsbeslissingen inzake de onder A geselecteerde punten tot alternatieven.

De keuze van de te beschouwen combinaties/alternatieven in een MER geschiedt veelal op ondoorzichtige wijze. De Commissie wenst de aandacht te vestigen op een andere aanpak die mogelijk is. Er wordt allereerst een groot aantal alternatieven gegenereerd (het precieze aantal is afhankelijk van het aantal geselecteerde beleidsbeslissingen). Door deze alternatieven globaal te scoren op basis van de gestelde beleidsdoelstellingen kan een eerste indruk van de relatieve kwaliteiten van de alternatieven worden verkregen en kan tevens een eerste selectie van alternatieven plaatsvinden. Bij de verdere selectie van alternatieven kan gebruik worden gemaakt van multi-criteria-analyse. Daarbij is het noodzakelijk beleidsprioriteiten te expliciteren. Afhankelijk van het meetniveau van de criteriumscores van de alternatieven dient een multicriteria methode te worden gekozen, die geschikt is voor het selecteren op kwantitatieve, kwalitatieve of gemengd kwantitatieve/kwalitatieve scores.

Hierbij speelt informatie een belangrijke rol. Dit betreft zowel feitelijke informatie, zoals de milieu-situatie en aspecten van doelmatigheid, alsook methodische informatie, dat wil zeggen informatie over de wijze waarop de feitelijke informatie wordt geaggregeerd, beoordeeld en afgewogen.

6.2.2 Gewenste toekomstige verwijderingsstructuur

Hoe ziet de gewenste toekomstige verwijderingsstructuur er uit?

- Welke modules (gescheiden inzameling, transport, verbranding enz.) zijn in de gewenste verwijderingsstructuur te onderscheiden?
- Voor welke afvalstromen, -componenten en -fracties is een bepaalde module van belang?
Bijvoorbeeld: welke stromen/componenten/fracties worden gescheiden ingezameld?
- Welke onderlinge verhouding van modules wordt nagestreefd? Welke taakstellingen worden gehanteerd, bijvoorbeeld inzake preventie en hergebruik en waarop zijn deze taakstellingen gebaseerd?
In dit kader acht de Commissie een nadere onderbouwing gewenst van in de startnotitie geformuleerde uitgangspunten en aannamen¹³].

13 Zie ook inspraakreactie 6, 8, 9, 24 en 27, bijlage 4.

Ook is het van belang de consequenties toe te lichten indien bepaalde uitgangspunten en aannamen niet hanteerbaar blijken te zijn. Voorbeelden zijn:

- * de aanname dat 85% van het glas en 70% van het gft-afval gescheiden aangeboden zal worden (jaar?);
- * het uitgangspunt dat de afzetmogelijkheden en de eisen t.a.v. de kwaliteit voor de her te gebruiken producten geen beperking zullen inhouden;
- * de aanname dat er geen reststoffen van de verbrandingsinstallatie te Moerdijk terugkomen naar Zeeland.

Hoewel in de tweede planperiode het afvalaanbod bij de stortplaatsen sneller is toegenomen dan verwacht (m.n. bedrijfsafval en saneringsgrond), en bovendien verwacht wordt dat het aanbod van saneringsgrond nog verder zal stijgen, wordt daarmee bij de taakstelling voor saneringsgrond in de startnotitie geen rekening gehouden¹⁴. Ook de verwijdering van en benodigde capaciteit (bijvoorbeeld storten) voor C3-afval zal in het MER nader uitgewerkt moeten worden.

- Op welke schaal (regionale, provinciale, bovenprovinciale schaal) dienen deelprocessen zoals compostering en verbranding gerealiseerd te worden?

De Landelijke Coördinatie Commissie Afvalbeleid (LCCA) heeft voorstellen gedaan om te komen tot een interprovinciale opzet van de verwijdering van afvalstoffen. In dit verband maakt Zeeland deel uit van regio-Zuid, waarin de provincie Zeeland samenwerkt met de provincies Noord-Brabant en Limburg. Nu de minister van VROM, getuige de oprichting van het Afval Overleg Orgaan, dit heeft overgenomen, dient de diensengevolge te realiseren schaalgrootte van de afvalverwerking en meer in het bijzonder de afvalverbranding te worden uitgewerkt in het afvalstoffenplan en in het ontwerp-PAP/MER. In dit verband wordt ook geadviseerd, bestaande regionale indelingen ten aanzien van afvalverwerking in heroverweging te nemen. Duidelijkheid ten aanzien van landsgrens overschrijdend afvaltransport en afvoer van afval naar andere provincies is ook gewenst¹⁵.

Voorts zal ten aanzien van de compostering van GFT-afval moeten worden aangegeven op welke locaties hiertoe inrichtingen zullen worden opgericht en op welke schaalgrootte de GFT-compostering zal plaatsvinden. Hierbij dienen ook inrichtingen ten behoeve van open overslag betrokken te worden.

Voor een deel van de hierboven genoemde aspecten kan in het ontwerp-PAP/MER verwezen worden naar het hoofdstuk "reeds genomen besluiten" en de aan die besluiten ten grondslag liggende (milieu-)studies.

14 Zie ook inspraakreactie 12, bijlage 4.

15 Zie ook inspraakreacties 8, 11, 12, 16, 25, 27 en 30, bijlage 4.

- Op welke locaties vindt afvalbe- en afvalverwerking plaats?
Gewezen wordt op de noodzaak locatie-alternatieven in het MER op te nemen, wanneer in het afvalstoffenplan concrete nieuwe locaties voor de be- en/of verwerking van afvalstoffen worden aangewezen¹⁶]. Worden dergelijke alternatieven niet in het MER beschouwd, dan zal later door de uitvoerders alsnog een locatie-MER moeten worden opgesteld¹⁷]. Criteria en inhoudelijke randvoorwaarden waaraan een te kiezen locatie moet voldoen, moeten dan deel uitmaken van de te beschouwen alternatieven. In de startnotitie worden reeds verschillende criteria voor locatiekeuzen genoemd. De Commissie adviseert om deze criteria in het MER te differentiëren en te operationaliseren. Dit kan leiden tot criteria die gegroepeerd worden per deelbelang. Deelbelangen zijn bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, milieuhygiëne, waterhuishouding en doelmatigheid van de afvalverwerking. Ten behoeve van de selectie van locatiekeuzen is het noodzakelijk niet alleen prioriteit aan te geven tussen de verschillende deelbelangen, maar tevens tussen de criteria per deelbelang. Het is immers belangrijk dat vooraf duidelijk wordt gemaakt welke betekenis moet worden toegekend aan milieu-criteria ten opzichte van andere criteria. Daarom moeten wegingscoëfficiënten worden gebruikt om te voorkomen dat verschillende aspecten op zeer verschillende wijze worden gewogen. Er moet worden gewaakt voor sectorale besluitvorming. Multi-criteria-analyse kan hierbij goed toegepast worden.

6.2.3 Wijze van realiseren van de gewenste verwijderingsstructuur

Op welke wijze wordt de gewenste verwijderingsstructuur gerealiseerd?

- Binnen welke termijnen zouden de verschillende onderdelen van de gewenste verwijderingsstructuur gerealiseerd moeten zijn teneinde de gewenste verwijderingsstructuur te verwezenlijken?
- Welke taakverdeling tussen de provincies in de LCCA-regio-Zuid wordt gehanteerd?
- Welke taakverdeling tussen provincie en (samenwerkende) gemeenten wordt gehanteerd¹⁸]
- Welk instrumentarium (voorlichting, financiële ondersteuning e.d.)

16 Het is de Commissie gebleken dat een logistieke studie is uitgevoerd waarin de milieuhygiënische consequenties van transport en overslag van afval in Zeeland zijn uitgewerkt. Deze aspecten worden voor de composteer-inrichting Midden Zeeland beschreven in het desbetreffende MER. De Commissie beveelt aan in het MER voor PAPIII o.a. deze studie te betrekken bij de beschouwing over criteria voor locaties, transport en overslag i.b.v de overige activiteiten (bijvoorbeeld de AVI Moerdijk). Hierbij kan tevens de door de LCCA uitgesproken voorkeur voor transport over water uitgesproken worden.

17 Het van kracht zijnde M.e.r.-besluit is op dit punt voor verschillende uitleg vatbaar. Bij de herziening van het besluit, naar verwachting eind 1991, zal de m.e.r.-plicht voor locatiekeuzen worden ingevoerd.

18 Zie ook inspraakreactie 9, bijlage 4.

wordt gehanteerd' ')?

- Hoeveel menskracht wordt door de provincie ingezet?
- Welke maatregelen worden op andere beleidsterreinen door de provincie getroffen, die van invloed zijn op hoeveelheid en samenstelling van het geproduceerde afval?

6.2.4 Het instandhouden van gewenste verwijderingsstructuur

Hoe wordt de voor zowel de korte als de lange termijn gewenste structuur in stand gehouden?

- Met welke capaciteit?
- Met welke taakverdeling (bijvoorbeeld: wordt een effectievere en efficiëntere handhaving nagestreefd door de uitvoering van provinciale handhavingstaken over te dragen aan op regionale schaal samenwerkende gemeenten)?
- Met behulp van welk instrumentarium (bijvoorbeeld financiële regelingen zoals transportkostenverevening, uniforme verwerkingstarieven enz.)?
- Welke voorzieningen worden getroffen in geval door onvoorziene omstandigheden (tijdelijke) uitbreiding c.q. vervanging van verwerkings-capaciteit noodzakelijk zal zijn?
- Hoe worden nieuwe ontwikkelingen/ technieken ingepast die tijdens de planperiode ter beschikking komen?

6.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Artikel 41j, lid 3 van de Wabm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

In het MER dient een meest milieuvriendelijk alternatief uitgewerkt te worden. Dit alternatief zal bestaan uit een combinatie van de meest milieuvriendelijke beleidsbeslissingen ten aanzien van diverse vraagpunten (zie paragrafen 6.2.2, 6.2.3 en 6.2.4).

Het zal voor de diverse categorieën afvalstoffen de meest vergaande taakstellingen inzake preventie en hergebruik bevatten. De taakstellingen voor het meest milieuvriendelijke alternatief kunnen worden gepresenteerd in de matrix die weergegeven is in par. 6.1. Het meest milieuvriendelijke alternatief kan zich tevens van de andere alternatieven onderscheiden door bijvoorbeeld :

- het zo snel mogelijk beëindigen van uit milieuhygiënisch oogpunt ongewenste situaties en structuur;
- een zo snel mogelijke realisatie van de gewenste afvalverwijderingsstructuur;

19 Zie ook inspraakreacties 6, 14, 24 en 27, bijlage 4.

- een maximale inzet van beschikbaar instrumentarium (veel voorlichting, financiële ondersteuning e.d.) en de ontwikkeling van benodigde aanvullende instrumenten;
- een maximale provinciale inspanning bij de handhaving van afvalstoffenwetgeving en andere relevante wetgeving;
- een set van criteria en randvoorwaarden voor locatiekeuzen, die zodanig geoperationaliseerd zijn en in prioriteitsvolgorde zijn gezet, dat zij tot de meest-milieuvriendelijke locatiekeuzen zullen leiden.

6.4 Aandachtspunten bij de beschrijving van de alternatieven

In het navolgende wordt een aantal punten besproken dat de Commissie van bijzonder belang acht voor de beschrijving van alternatieven in het MER.

- Het is van belang dat het beleid, gericht op verbranden en storten, met name daar waar het toekomstige capaciteitsinschattingen betreft, op kwantitatieve beleidsuitgangspunten en uitgewerkte beleidsvoorstellen is gebaseerd.
- Bij de beschrijving van de beleidsalternatieven zal het groei-percentage van het afvalaanbod gevarieerd moeten worden, teneinde de gevoeligheid van het voorgenomen beleid voor deze variatie zichtbaar te maken.
- Aangegeven moet worden voor welke van de 30 prioritaire afvalstromen uit de VROM-notitie "Preventie en Hergebruik" een speciaal op preventie en hergebruik gericht beleid ontwikkeld zal worden en hoe dit beleid samenhangt met dat van de landelijke overheid (zie ook hoofdstuk 5 van dit advies)²⁰].
- De omvang van de verschillende be- en verwerkingsinstallaties moet in het MER aan bod komen. Uitgaande van de gehanteerde taakstellingen voor storten en verbranden van afvalstoffen in het jaar 2000 zal moeten worden aangegeven welke consequenties dit heeft voor de omvang van stortplaatsen en verbrandingsinstallaties. In de huidige planvorming dient een gemotiveerde capaciteitsberekening te worden meegenomen. De Commissie wijst er in dit verband op dat verbrandingscapaciteit van de geplande afvalverbrandingsinstallatie te Moerdijk (N-B) te beperkt is om een landelijke taakstelling van 25% verbranden van afvalstoffen in Zeeland te realiseren. In verband hiermee wordt gewezen op een tegenstrijdigheid in par. 3.4 in de tekst van de startnotitie. Gesteld wordt dat de verbrandingscapaciteit wordt beperkt om hergebruik te stimuleren. Enkele regels verder wordt gezegd dat de beperkte mogelijkheid tot verbranden kan worden opgevangen door meer te storten²¹].

20 Zie ook inspraakreacties 20, 23, 26 en 27, bijlage 4.

21 Zie ook inspraakreactie 9, bijlage 4.

7.

TE NEMEN EN GENOMEN BESLUITEN

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

In het MER moet worden aangegeven welke besluiten ten grondslag liggen aan het in het PAP uitgewerkte beleid. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan het realiseren van verbrandingscapaciteit. Daarnaast dient te worden aangegeven op welke wijze het besluit over PAPIII tot stand komt, en voor wie het PAP gevolgen zal hebben. Hierbij kan tevens worden ingegaan op de mate van bindendheid van de besluiten.

Indien er (milieu)studies aan de basis staan van reeds genomen besluiten (bijvoorbeeld ten aanzien van verbranding) kan hier in het PAP/MER naar verwezen worden ter onderbouwing van de gemaakte keuzen in het PAP. Er dient een duidelijk onderscheid gemaakt te worden in reeds genomen besluiten enerzijds en aannamen en uitgangspunten in het MER/PAP anderzijds.

De Commissie geeft in overweging een procedure voor locatiekeuzen op te nemen in die gevallen waarbij anderen dan de provincie (bijvoorbeeld particulieren) betrokken zijn. Ook zou een regeling ten aanzien van de exploitatie en het beheer van stortplaatsen kunnen worden opgenomen. In de planperiode te verwachten besluiten, die van invloed zullen zijn op het afvalbeleid gedurende de planperiode, kunnen hier globaal worden besproken. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan mogelijke besluiten van de Rijksoverheid op het gebied van preventie van afvalstoffen.

Ontwikkelingen die plaatsvinden op basis van PAPII mogen alleen buiten beschouwing worden gelaten in de milieu-effectrapportage voor het PAPIII als:

- de principebesluiten de beleidsbeslissingen in het PAPIII niet bij voorbaat doorkruisen;
- het besluit al anderszins in een MER wordt meegenomen.

In dit hoofdstuk dient toegelicht te worden dat het PAP als toetsingskader zal dienen voor de beschikkingen inzake vergunning-aanvragen voor afvalbe- en verwerkingsinrichtingen zal dienen.

8.

MILIEUGEVOLGEN

Artikel 41j, lid 1, onder e van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

De milieugevolgen van het in PAPIII voorgenomen beleid, alsmede van de alternatieven voor dat beleid, spelen zich af op verschillende schaalniveau's. Uitputting van grondstoffen, bijvoorbeeld, speelt zich af op mondiaal niveau, luchtverontreiniging door afvalverbranding op nationale schaal. Dientengevolge is het niet goed mogelijk de effecten van provinciaal afvalstoffenbeleid op het milieu in kwantitatieve zin te voorspellen. De Commissie is van oordeel dat een dergelijke kwantitatieve weergave van de milieugevolgen van het beleid op water, bodem, lucht, grondstoffen en energieverbruik ook niet noodzakelijk is om een goed beeld te geven van de effecten van het beleid. In dit hoofdstuk dienen naar het oordeel van de Commissie wèl de gevolgen van het afvalbeleid op de afvalstromen zelf te worden beschreven alsook de milieu-effecten van concrete afvalverwerkingsactiviteiten.

Effecten van afvalbeleid op afvalstromen

De beschrijving van de effecten van het afvalbeleid op afvalstromen staat, gezien de functie van de strategische en globale PAP's, in dit hoofdstuk centraal. Het beleid dat door de provincie in het ontwerp-PAP geformuleerd wordt (alsmede het huidige beleid en het meest milieuvriendelijke alternatief) heeft effecten op de afvalstromen. De verdeling van de hoeveelheden afvalstromen over de verschillende schakels in de afvalverwijderingsketen (preventie, hergebruik, verbranding enz.) wordt door het beleid bepaald. Omdat de afvalverwijderingsketen minder nadelige milieugevolgen heeft naarmate van de afvalstromen een geringer deel verbrand/gestort behoeft te worden, levert de beschrijving van de effecten van het beleid op deze keten een maat voor de milieugevolgen van dat beleid.

Omdat de voornaamste doelstellingen van het afvalstoffenbeleid van de provincie gericht zijn op meer preventie en hergebruik, dient tevens kwantitatief voor alle afvalstromen weergegeven te worden hoe deze zich gedragen in de onderscheiden beleidsalternatieven.

Daarbij kunnen de volgende vragen centraal staan:

- In welke mate treedt een verschuiving op in de richting van preventie en hergebruik?
- In welke mate treedt een verschuiving op in de richting van verbranden?

Op deze wijze wordt in deze effectbeschrijvingen aangehaakt bij de brongerichte koers van het afvalstoffenbeleid.

Milieu-effecten van afvalverwerking

Bij de beschrijving van de milieu-effecten van de afvalverwerking dient voortgebouwd te worden op de beschrijving van de bestaande knelpunten in de milieutoestand (zie hoofdstuk 4, "knelpunten milieutoestand"). Het gaat hierbij om concrete, grotendeels kwantificeerbare verontreinigingen en aantastingen. Dergelijke effectbeschrijvingen zijn op dit niveau namelijk wel goed mogelijk. Uit deze beschrijving dient naar voren te komen in welke mate het voorgenomen beleid en het meest milieuvriendelijke alternatief oplossingen bieden voor de beschreven knelpunten (zie hoofdstuk 4 van dit advies).

Indien in het PAP besluiten worden geformuleerd over locatiekeuzes en (schaalgrootte van) concrete be- en verwerkingsactiviteiten, dienen daarvan in het MER de milieugevolgen beschreven te worden. Hierbij dient aangesloten te worden bij de milieu-criteria die genoemd zijn in de startnotitie en in par. 6.2.2 van dit advies. Hierbij wordt gedacht aan activiteiten zoals stortplaatsen, scheidingsinstallaties, bouw- en sloopafvalinstallaties, werken in de zin van de Afvalstoffenwet, composteerinstallaties, inrichtingen voor op- en overslag, transportbewegingen en de aanleg en het gebruik van verschillende voorzieningen daarvoor (weg, rail, water, buisleiding). Voor deze activiteiten zal nagegaan moeten worden in hoeverre zij van invloed zijn op:

- lucht, bodem, grond- en oppervlaktewater, geluidhinder, stof- en stankoverlast, ruimtebeslag, volksgezondheid en veiligheid;
- ecologische en cultuurhistorische structuren op de betreffende locatie; gevoelige organismen, levensgemeenschappen en ecosystemen op of nabij de betreffende locatie;
- landschappelijke en cultuurhistorische samenhang in de omgeving van de locatie.

Naast de verbeteringen als gevolg van het voorgenomen beleid en het meest milieuvriendelijk alternatief dient ook aan de mogelijke negatieve milieu-effecten van de alternatieven aandacht besteed te worden. Gedoeld wordt op milieugevolgen bij en als gevolg van hergebruik en nuttige toepassing.

9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 41j, lid 1, onder f van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

Uit de vergelijking van de alternatieven dienen duidelijk de verschillen tussen de alternatieven naar voren te komen.

In de vergelijking van de alternatieve beleidsopties dient een toetsing aan de uitgangspunten zoals gevraagd in hoofdstuk 5 centraal te staan. Waar deze doelstellingen zijn vertaald in getalsmatige taakstellingen (bijvoorbeeld 10% preventie voor alle afvalstromen te zamen) dienen de beleidsopties daaraan getoetst te worden. Bij dit deel van de vergelijking van de alternatieven dient zoveel mogelijk met hoeveelheden afvalstoffen en de verdeling daarvan over de schakels van de afvalverwijderingsketen te worden gewerkt. De vergelijking dient zowel per afvalstroom als voor alle afvalstromen gezamenlijk te worden gemaakt.

Gezien het globale, strategische niveau en de beperkte meetbaarheid van de effecten op dat niveau, zal genoemde vergelijking het karakter van een kwalitatief "deskundigenoordeel" dragen.

Hoewel niet verplicht in het kader van m.e.r., benadrukt de Commissie dat bij de vergelijking van de alternatieve beleidsopties een beschouwing over de kosten van de beleidsopties van groot belang is, alsmede een explicitering van de beschikbare budgetten voor met name beleid ten aanzien van preventie en gescheiden inzameling²²]. Ook de overige factoren (zoals acceptatie en organisatie) die de keuze voor, en vormgeving van het voorgenomen beleid hebben bepaald kunnen bij de vergelijking van alternatieven betrokken worden.

10. LEEMTEN IN KENNIS

Artikel 41j, lid 1, onder g van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Een overzicht van de leemten in kennis en informatie die na de analyses van de milieu-effecten zijn overgebleven en die tot onvolledigheid leiden, moet in het MER worden gegeven, alsmede de redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan. Gegevens die voor de besluitvorming cruciaal zijn, mogen niet tot de leemten in kennis behoren. Aangegeven moet worden wat de gevolgen van deze leemten in kennis zijn voor de besluitvorming en op welke wijze daarmee wordt omgegaan.

22 Zie ook inspraakreactie 21 en 26, bijlage 4.

11.

EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 4 lam van de Wabm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Het onderzoeksprogramma voor de zogenaamde "evaluatie-achteraf" moet worden vastgesteld bij het nemen van het besluit; in dit geval dus bij het vaststellen van het afvalstoffenplan door Provinciale Staten. Het is aan te bevelen om het opstellen van dit onderzoeksprogramma te combineren met het opstellen van het MER en het afvalstoffenplan. Dat maakt het mogelijk om het onderzoeksprogramma te richten op het evalueren van de voortgang in de uitvoering van het afvalstoffenplan. Overwogen kan worden om ook de criteria en randvoorwaarden voor de locatiekeuzen bij de evaluatie te betrekken.

Het formuleren van kwantitatieve doelstellingen zal de evalueerbaarheid van het PAP III versterken en het bijsturen van het beleid vergemakkelijken. Daarbij is duidelijkheid over de te hanteren ijkjaren gewenst.

Wanneer het evaluatie-onderzoek wordt opgevat als een permanente taak wordt het mogelijk om bij de uitvoering van het beleid in te spelen op de zich voordoende ontwikkelingen. Door beleidsaanpassingen kan dan tijdig worden gereageerd op nieuwe inzichten in de milieuproblematiek, veranderende ideeën over het afvalbeleid en problemen in de planuitvoering. De evaluatie leidt dan tot continuïteit in de beleidsontwikkeling. De functie van het plan wordt daarmee versterkt.

Voor het opstellen van het evaluatie-onderzoeksprogramma kan het desbetreffende deel uit de reeks milieu-effectrapportage geraadpleegd worden^{2 3}]. Naar het oordeel van de Commissie dienen de volgende aspecten in ieder geval in het onderzoeks-programma te worden opgenomen:

- * de positie van het evaluatie-onderzoek in de plan-uitvoering;
- * de wijze waarop de resultaten van de evaluatie worden teruggekoppeld naar de plan-uitvoering;
- * de te onderzoeken variabelen;
- * de te hanteren methoden en technieken van onderzoek;
- * het moment en de wijze van verslaglegging van de evaluatie.

De Commissie onderstreept het belang van de registratie van vrijkomende afvalstoffen voor de evalueerbaarheid van het afvalstoffenbeleid. Hoewel niet verplicht in het kader van m.e.r., is ook het opnemen van een budgettering in het PAP van belang.

23 Ministerie VROM (1990): Brochure over het opstellen van het evaluatie-onderzoeksprogramma bij milieu-effectrapportage voor afvalstoffenplannen. Reeks milieu-effectrapportage nr. 37.

12.

SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

In de samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten worden weergegeven.

De samenvatting dient aan het bevoegd gezag en aan een zo breed mogelijke publiek voldoende inzicht geven voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven.

Ten aanzien van de opstelling van de samenvatting van het MER verdient het aanbeveling de volgende punten op te nemen:

- * probleemstelling (knelpunten in afvalbeleid en huidige milieutoestand) en doel van het voornemen;
- * keuze en motivering van het voorgenomen beleid en de in beschouwing te nemen beleids-alternatieven, waaronder de referentiesituatie (voortzetting van het huidige beleid) en het meest milieuvriendelijke alternatief;
- * aanduiding van de effecten van het voorgenomen afvalbeleid en de beleids-alternatieven op de afvalstromen; aanduiding van de milieueffecten van de afvalverwijdering volgens het voorgenomen beleid en de beschouwde alternatieven;
- * vergelijkende beoordeling van het voorgenomen afvalbeleid en de beschouwde alternatieven.

BIJLAGEN

bij het advies
voor richtlijnen voor de
inhoud van het
milieu-effectrapport
provinciaal afvalstoffenplan
Zeeland (PAP III)

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 juli 1991, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

PROVINCIE ZEELAND

provinciale griffie

provinciebus sire pieterstraat 42 middelburg postbus 6001 4330 LA middelburg · telefoon 01180-31011 telefax 01180-26949 telex 37786 svcrnl

Aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	2 AUG 1991
nummer :	2307-91
dossier :	375-1 + 143
kopie naar :	Mo-Co-Sc-Pres-Bib

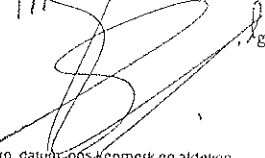
bericht op brief van:	ons kenmerk:	Middelburg,
-	1235/129/16	9 juli 1991
uw kenmerk:	afd:	verzonden: - 1 AUG. 1991
-	2, bur. MZ	
onderwerp:	bijlagen(n):	doorkiesnummer: 01180-31770
Afvalstoffenplan.		

Geachte commissie,

Op grond van artikel 41 m van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene zenden wij u hierbij de op 9 juli j.l. door ons vastgestelde startnotitie/voorontwerp toe voor het in voorbereiding zijnde derde provinciaal afvalstoffenplan. Wij hebben de startnotitie en het voorontwerp gecombineerd, vanwege de vrijwel identieke functie. De startnotitie/voorontwerp ligt tot 1 oktober 1991 ter inzage. De kennisgeving daarvan treft u hierbij aan. Inspraakreacties en adviezen over het geven van richtlijnen zullen wij naar uw commissie doorzenden. Wij stellen u op grond van artikel 41 n van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene in de gelegenheid om advies uit te brengen over het geven van de richtlijnen inzake de inhoud van het milieu-effectrapport. Wij zien uw advies graag voor 1 november aanstaande tegemoet.

Hoogachtend,
GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND,

, voorzitter

, griffier

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 146 d.d. 31 juli 1991

Inspraak richtlijnen MER afvalstoffenplan

De provincie bereidt een nieuw afvalstoffenplan voor. Het plan gaat in op de verwijdering van alle afvalcategorieën met uitzondering van baggerspecie, chemisch afval en mest. De gewenste verwerking van de afvalstromen (uitgesplitst naar preventie, hergebruik, verbranden en storten) alsmede de wijze waarop dit te realiseren staan centraal in het plan. Bovendien gaat het plan in op het aantal in Zeeland te handhaven stortplaatsen. Opties zijn centraal storten op de stortplaats Midden-Zeeland en storten op twee stortplaatsen: de stortplaats Midden-Zeeland en een stortplaats in Zeeuwsch-Vlaanderen.

Voor het afvalstoffenplan is een milieu-effectrapport (MER) nodig.

Startnotitie

Als eerste stap in de m.e.r.-procedure hebben Gedeputeerde Staten van Zeeland een startnotitie opgesteld. Voordat het MER kan worden opgesteld dienen richtlijnen te worden vastgesteld waaraan de inhoud van het MER moet voldoen. Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken over de te geven richtlijnen. De startnotitie vormt daarvoor een hulpmiddel.

Terinzagelegging

De startnotitie ligt van 1 augustus tot 1 oktober ter inzage op de gemeentehuizen in Zeeland en op het provinciehuis (bureau bodem en afval, Het Groene Woud 1 te Middelburg).

Inspraak

Opmerkingen over de te geven richtlijnen kunnen tot 1 oktober 1991 worden gestuurd naar Gedeputeerde Staten van Zeeland, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg. Persoonlijke gegevens worden niet bekend gemaakt als daar in een afzonderlijke brief om wordt verzocht.

Nadere informatie

De startnotitie is op te vragen bij het informatiecentrum van de provincie Zeeland, tel. 01180-31400. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met F. van Langevelde (bureau bodem en afval, tel. 01180-31770) of H. Benschop (bureau voorlichting, tel. 01180-31393).

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provinciale Staten Provincie Zeeland.

Bevoegd gezag: Provinciale Staten Provincie Zeeland.

Besluit: het vaststellen van het derde provinciaal afvalstoffenplan (PAP-III) van de provincie Zeeland.

Activiteit: De provincie Zeeland zal een PAP opstellen voor alle afvalcategorieën, behalve baggerspecie, chemisch afval en mest.

Stand van zaken: De m.e.r. voor PAP-III is 1 augustus 1991 gestart met de ter visie legging van het voorontwerp/startnotitie voor het MER. Bij brief van 9 juli 1991 is de Commissie m.e.r. gevraagd advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER. Het concept-advies is besproken met bevoegd gezag op 22 oktober. De Commissie heeft haar advies uitgebracht op 29 oktober 1991.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. G. Boonzaaijer

drs. R.J. Bonte

drs. F.H.J.M. Coenen

dr. H. Cohen (voorzitter)

dr. ir. M. Kok.

Secretaris van de werkgroep: drs. S.A.A. Morel.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	91-09-23	Volkstuinvereniging "Kweeklust"	Middelburg	91-10-01
2.	91-09-19	Zeeuwse Vrouwenraad	Middelburg	91-10-01
3.	91-09-23	Zandrecycling, Nederland c.v.	Poeldijk	91-10-01
4.	91-08-29	P. Dieleman	Zaamslag	91-10-01
5.	91-09-23	Stichting Streekziekenhuis Walcheren	Middelburg	91-10-01
6.	91-09-14	Delta Anders	's-HHkinderen	91-10-01
7.	91-09-02	Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen	Amstelveen	91-10-01
8.	91-07-09	Samenwerkende kamers van koophandel en fabrieken in Zeeland	Middelburg	91-10-01
9.	91-09-18	Gemeente Borsele	Heinkenszand	91-10-01
10.	91-09-25	NOB Wegtransport	Roermond	91-10-01
11.	91-09-27	Gemeente Axel	Axel	91-10-04
12.	91-10-01	Brabants-Zeeuwse werkgevers- vereniging sectie-Zeeland	Sas van Gent	91-10-04
13.	91-09-26	Centrale Vuilverwerkende Industrie B.V.	Terneuzen	91-10-04
14.	91-09-30	Zeeuwse Milieu Federatie	Goes	91-10-04
15.		Anoniem		91-10-04

16.	91-09-30	Gemeente Terneuzen	Terneuzen	91-10-04
17.	91-09-	J.F. Dieleman	Sluiskil	91-10-04
18.	91-09-26	Zeeuwse oud papiercentrale b.v.	Goes	91-10-04
19.	91-09-27	Landbouwschap, gewestelijke raad voor Zeeland	Goes	91-10-04
20.	91-09-27	N.V. Delta Nutsbedrijven	Middelburg	91-10-04
21.	91-09-24	Gemeente Tholen	St-Maartensdijk	91-10-04
22.	91-09-26	Samenwerkende Kamers van Koophandel en fabrieken in Zeeland	Middelburg	91-10-04
23.	91-09-25	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij	Goes	91-09-25
24.	91-09-26	Zeeuwse Waterschapsbond	Middelburg	91-10-04
25.	91-10-04	Gemeente Oostbrug	Oostbrug	91-10-09
26.	91-09-30	drs. R.A. Nakman	Middelburg	91-10-09
27.		Verslagen van overleg met doelgroepen		91-10-04
28.	91-10-10	Gemeente Veere	Veere	91-10-15
29.	91-10-11	Gemeente Riemerswaal	Kruiningen	91-10-16
30.	91-10-01	Gemeente Hontenisse	Kloosterzande	91-10-18